

Dosarul nr. 3ra-798/23  
2-21073091-01-3ra-04082023

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – V. Chisilița  
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc

## ÎNCHEIERE

10 aprilie 2024

mun. Chișinău

### CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

în componență:

Președintele completului, judecătorul  
judecătorii

Stela Procopciuc  
Diana Stănilă  
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului depus de Inspectoratul General de Carabinieri,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Cristina Andriuța împotriva Inspectoratului General de Carabinieri și Ministerului Afacerilor Interne cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

#### c o n s t a t ă :

La 17 mai 2021, Cristina Andriuța a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General de Carabinieri și Ministerul Afacerilor Interne, prin care a solicitat:

- anularea răspunsului/refuzului Inspectoratului General de Carabinieri nr.1/11-A71/21 din 1 aprilie 2021 (petiție/cererea inițială);
- anularea răspunsului/refuzului Inspectoratului General de Carabinieri nr.1/11-A82/21 din 19 aprilie 2021 (cererea prealabilă);
- anularea răspunsului/refuzului Ministerului Afacerilor Interne nr.44/15-2106 din 27 aprilie 2021 (decizia finală asupra cererii prealabile);
- obligarea emiterii actului administrativ de calculare și achitare, conform prevederilor art.330 alin.(2) Codul muncii a sumei de 12 703,65 lei cu titlu plată suplimentară, pentru fiecare zi de întârziere din suma neplătită în termen în legătură cu faptul achitării cu întârziere, din vina angajatorului, a indemnizației pentru concediul neutilizat pentru perioada 01 februarie 2016 – 24 octombrie 2016.

În motivarea acțiunii, reclamanta a susținut că la 25 martie 2021 prin scrisoare recomandată, a expediat în adresa Inspectoratului General de

Carabinieri o cerere (petiție) recepționată la 26 martie 2021 și înregistrat cu nr.A-71/21.

Prin cererea adresată a solicitat achitarea penalității în mărime de 12 703,65 lei din motivul plății cu întârziere a indemnizației pentru concediul neutilizat calculat pentru perioada 01.02.2016 - 24.10.2016.

În rezultatul examinării cererii, Inspectoratul General de Carabinieri a emis răspunsul nr.1/11-A71/21 din 01 aprilie 2021, recepționat la 05 aprilie 2021, prin care a indicat că cererea a fost respinsă din motivul că a fost depusă cu omiterea termenului general de prescripție prevăzut de art.391 și art.395 alin. (1), (4) din Codul civil. La fel, a menționat că termenul urmează a fi calculat de la data de 24 octombrie 2016 când s-a eliberat din serviciu, prin transfer, totodată fiind indicat asupra faptului că nu era necesară ca tipul prejudiciului cât și cel care răspunde de el urma a fi demonstrat printr-un act judecătoresc definitiv și irevocabil, fiind o percepție subiectivă a păgubitului.

Nefiind de acord cu răspunsul și soluția oferită, la 07 aprilie 2021 reclamanta a expediat cererea prealabilă, recepționată de către Inspectoratul General de Carabinieri la 08 aprilie 2021 și înregistrată cu nr.A-82/21, fapt confirmat prin avizul de recepție DS2089008067AS.

Însă, prin răspunsul nr.1/11- A82/21 din 09 martie 2021 cererea prealabilă a fost respinsă fiind menținută concluzia precum că solicitarea a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție, totodată fiind indicat că dosarul administrativ și răspunsul la cererea prealabilă se remite autorității publice ierarhic superioară (MAI) în vederea luării unei decizii definitive în acest sens.

Iar Ministerul Afacerilor Interne a menținut decizia emisă de către Inspectoratul General de Carabinieri, fapt confirmat prin răspunsul nr.44/15-2106 din 27 aprilie 2021, recepționat la data de 04 aprilie 2021.

Reclamanta consideră că prin menținerea de către autoritatea publică ierarhic superioară a argumentelor utilizate de către pârâtul, Inspectoratul General de Carabinieri, motivându-și decizia prin faptul că a fost relevat complet și obiectiv circumstanțele și temeiurile care au stat la baza emiterii refuzului nr.1/11-A-41/21 din 24 februarie 2021, de respingere a solicitărilor ca fiind inadmisibilă ca urmare a omiterii termenului de prescripție, pârâtul Ministerul Afacerilor Interne în mod deliberat i-a încălcat acordarea dreptului, menținând opinia neîntemeiată și ilegală a autorității ierarhic inferioare și prin urmare, în mod direct neexercitându-și obligația prevăzută de art. 162 alin.(1) din Codul administrativ, ce stipulează care este scopul procedurii prelabile și anume că, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

Mai mult ca atât, acțiunea de respingere a cererii ca fiind una tardivă nu se încadrează în limitele legale, iar Inspectoratul General de Carabinieri continuă în mod evident să-i încalce drepturile, după cum o face pe parcursul anilor începând cu 2015. Or, deși conform prevederilor alin. (2) al art. 92 Cod administrativ, autoritatea publică ia în considerare toate faptele care au importanță pentru caz, inclusiv cele favorabile participanților, aceștia în procedura administrativă au reținut numai aspectele care le maschează încălcările și greșelile juridice admise în procedura de administrare.

Totodată, a susținut că dreptul de a beneficia de indemnizația pentru concediul neutilizat a fost încălcat inclusiv în data emiterii de către Inspectoratul General de Carabinieri a ordinului nr.34 din 09 februarie 2019 prin care i-a stabilit timp de muncă parțial de 7 ore pentru perioada 01 februarie 2016 – 24 octombrie 2016 cu achitarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu, obligația fiind prescrisă prin hotărârea instanței judecătorești. Iar astfel, în schimbul repunerii în toate drepturile încălcate inclusiv și dreptul de a beneficia de concediu pe perioada timpului de muncă parțial stabilit, Inspectoratul General de Carabinieri, i-a respins solicitarea scrisă, urmând calea instanței de judecată pentru apărarea drepturilor, obținând repunerea în drepturi prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 august 2020 dosarul nr.3a-803/20.

A invocat că, Inspectoratul General de Carabinieri având ca obiectiv încălcarea drepturilor, deși a avut o hotărâre judecătorească (hotărârea din 11 august 2016 dosarul nr.3-157/2016) prin care în mod cert și evident a fost obligat la stabilirea timpului de muncă parțial și respectiv achitarea salariului pentru această prescripție în actul judecătorec, în mod direct și neîntemeiat în luna februarie 2019 emite actul administrativ prin care nu îi acordă dreptul de a beneficia de indemnizație pentru concediul neutilizat calculat proporțional pentru perioada 01 februarie 2016-24 octombrie 2016 (ca perioada de lipsă forțată de la muncă), deși recunosc faptul că pentru perioada 01 februarie 2016 – 24 octombrie 2016, a fost lipsa forțată de la muncă. Iar la momentul solicitării este refuzată, refuzul fiind constatat ca unul ilegal de către instanța de judecată, fapt confirmat prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 august 2020 dosarul nr.3a-803/20.

Astfel, consideră că argumentul Inspectoratului General de Carabinieri precum că tipul prejudiciului și pe cel care răspunde nu urmează a fi stabilit prin act judecătorec este neîntemeiat or, prevederile art.2038 alin.(1) Cod civil, în mod evident indică, dacă legea nu prevede astfel, acțiunea în reparare a prejudiciului se prescrie în termen de 3 ani începând cu momentul în care persoana vătămată a cunoscut sau trebuia să cunoască existența prejudiciului și persoana obligată să-l repare. Or, anume pârâtul, Inspectoratul General de Carabinieri i-a refuzat Cristinei Andriuța acordarea indemnizației pentru concediul neutilizat pentru perioada 01 februarie 2016 – 24 octombrie 2016, refuz constatat ca fiind ilegal.

În această ordine de idei reclamanta constată că, Inspectoratul General de Carabinieri are două opinii, una prin care îi este necesară existența actului judecătorec pentru achitarea indemnizației pentru concediul neutilizat, și alta că nu este necesar un act judecătorec pentru constatarea tipului prejudiciului și a celui responsabil, utilizând aceste afirmații numai în situațiile în care le este convenabil. Iar totodată, un absurd juridic menționat de către pârâtul Inspectoratul General de Carabinieri ca fiind o percepție subiectivă a păgubitului este faptul că nu este necesară constatarea de către instanța de judecată a tipului prejudiciu și a celui ce răspunde, atunci de ce aceștia au respins pretenția de achitare a indemnizației pentru concediul neutilizat motivând că nu este indicată obligația acestora prin hotărârea instanței judecătorești.

Prin urmare, a indicat că în mod direct se constată că la emiterea unui răspuns de respingere a anumitor solicitări, autoritatea publică urmează să își asume și consecințele care urmează, în situația juridică în care această respingere

este constatată ca fiind ilegală. Iar astfel, se consideră că la respingerea solicitării de calculare și achitare a indemnizației pentru concediul neutilizat, Inspectoratul General de Carabinieri în mod direct și-a asumat toate consecințele ce derivă din constatarea ilegalității acestei respingeri, inclusiv și obligația achitării penalității stipulate de prevederile art.330 Codul muncii.

Totodată, a menționat că respingerea calculării și achitării indemnizației pentru concediul neutilizat a avut loc în perioada lunii martie 2019. Iar prin urmare în nici un mod nu poate fi luat în calcul depășirea termenului general de prescripție de 3 ani pentru înaintarea acțiunii în instanța de judecată și revendicarea dreptului încălcat, în modul invocat de către Inspectoratul General de Carabinieri, or, ultimul a refuzat acordarea indemnizației pentru concediului neutilizat în anul 2019, fiind constată ilegalitatea acestui refuz în august 2020, iar cererea pentru achitarea penalităților a fost înaintată în luna martie 2021, adică în interiorul termenului de 3 ani calculat de la data încălcării dreptului.

În aceeași ordine de idei, a indicat că, conform prevederilor art.330 Codul muncii, este prevăzută o obligație a angajatorului de a plăti în mod suplimentar pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen, obligația care se naște numai la întrunirea condițiilor obligatorii stipulate în dispoziția articolului, și anume: existența reținerii; vina angajatorului. Iar astfel, dreptul încălcat survine numai în momentul în care Inspectoratul General de Carabinieri nu își exercită obligația stipulată la prevederile art.330 alin.(2) Codul muncii. Or, constatând că pârâtul Inspectoratul General de Carabinieri nu își execută obligația prevăzută de lege de a calcula și achita în mod suplimentar pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen, și anume din suma indemnizației pentru concediul neutilizat pentru perioada 01 februarie 2016 – 24 octombrie 2016, a și înaintat cererea prin care și-a revendicat dreptul încălcat prin neexecutarea de către pârât a obligației, primind în acest sens refuzul contestat în ordinea stabilită în instanța de judecată.

Mai mult ca atât, dreptul încălcat a apărut numai urmare a neexecutării de către Inspectoratul General de Carabinieri a obligației prescrise în prevederile art.330 alin.(2) Codul muncii, obligație care apare la întrunirea condițiilor de reținere a salariului și respectiv vina angajatorului în acest fapt or, nu putea invoca încălcarea dreptului până a fi întrunite condițiile de exercitare a obligației de către pârâtul Inspectoratul General de Carabinieri.

Totodată, a susținut că prevederile Codului muncii nu stipulează posibilitatea angajatorului de a alege în opțiunea de a achita sau nu cele 0,3 la sută din suma neplătită în termen pentru fiecare zi de întârziere, aceasta fiind de fapt obligație directă. Iar pe cale de consecință, Inspectoratul General de Carabinieri nu poate invoca că obligația de achitare a penalității urma să apară cel târziu în data de 24 octombrie 2016 or, Codul muncii nu indică că obligația menționată survine numai ca urmare a exercitării unor acțiuni de către salariat ci în mod automat la întrunirea condițiilor stipulate de dispoziția alin.(2) a art. 330 Codul muncii.

Prevederile art.330 alin.(2) Codul muncii pot fi aplicate și se calculează numai până la data la care hotărârea judecătorească a devenit definitivă, deci după cum rezultă din sensul normelor de drept enunțate, angajatorul care nu și-a executat obligațiile prevăzute de lege și de contractul individual de muncă este

prezumat ca fiind culpabil, fiind apărât (eliberat) de răspundere numai dacă dovedește că, a fost împiedicat să execute prevederile contractului printr-o cauză care nu-i poate fi imputată.

Pentru a interveni instituția reparării prejudiciului cauzat salariatului, necesită a fi prezentă vinovăția angajatorului la reținerea plăților cuvenite salariatului, la caz, vinovăția Inspectoratului General de Carabinieri în reținerea achitării indemnizației calculată pentru concediului neutilizat pentru perioada 01 februarie 2016 – 24 octombrie 2016.

Prin urmare, a indicat că urma să beneficieze de compensația pentru concediul neutilizat cel târziu la data eliberării din serviciul militar prin contract, în speță 24 octombrie 2016, astfel, indemnizația pentru concediul neutilizat i-a fost achitată abia în luna decembrie 2020.

În context, conform motivării expuse supra, a reținut că achitarea în mod suplimentar pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen urmează a fi calculată pentru perioada de până la data devenirii definitive a Hotărârii, în speță, decizia Curții de Apel Chișinău, dosarul nr.3a-803/20 din 05.08.2020.

Totodată, prin modificările prevederilor art.330 alin.(2) Codul muncii, a fost majorat cuantumul penalității de la 0,1% pentru fiecare zi de întârziere la 0,3%, astfel penalitatea urmând a fi calculată pentru perioada de până la 17 august 2017 în cuantum de 0,1%, începând cu 18 august 2017 în cuantum de 0,3% pentru fiecare zi de întârziere. Perioada 25 octombrie 2016 – 17 august 2017 (297 zile) - 0.1% + perioada 18 august 2017 – 05 august 2020 (1084 zile) - 0.3%.

Iar conform informației oferite prin răspunsul DTC nr. 1/11-A 126/20 din 17 noiembrie 2020 calculul indemnizației pentru concediului neutilizat a constituit după reținerea tuturor plăților obligatorii, suma de 3 579,5 lei.

Conform calculelor efectuate conform anexei nr. 1, (anexă la acțiunea înaintată în judecată) suma calculată în mod suplimentar pentru fiecare zi de întârziere, în mărime de 0,3 la sută din suma neplătită în termen pentru achitarea cu întârziere, din vina pârâtului Inspectoratul General de Carabinieri, a indemnizației pentru concediul neutilizat, pentru perioada de întârziere 25 octombrie 2016 – 05 august 2020 constituie suma de 12 703,65 lei.

Astfel, consideră că respingerea de către Inspectoratul General de Carabinieri a solicitărilor sale și menținerea acestei decizii de către Ministerul Afacerilor Interne, este o acțiune neîntemeiată, fiind utilizate argumente nejustificate și ilegale. Or, Inspectoratul General de Carabinieri ia în considerare faptul că dreptul pretins încălcat ar fi apărut în data de 24 octombrie 2016 când a fost emis ordinul nr.231ef. prin care a fost încetat raportul de muncă cu DTC, însă, acesta contrar prevederilor art.92 Cod administrativ, nu a luat în considerare faptul că, la data emiterii ordinului respectiv, între Cristina Andriuța și Inspectoratul General de Carabinieri (anterior Departamentul trupelor de carabinieri) exista un litigiu de muncă finalizat abia în anul 2018 a se vedea (hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 11.08.2016 dosarul nr.3-157/16 (devenită definitivă și irevocabilă la 21.03.2018, fapt confirmat prin încheierea Curții Supreme de Justiție dosarul nr.3ra-226/18) fiind constatată lipsa forțată de la muncă.

Totodată, a susținut că emiterea de către Inspectoratul General de Carabinieri a ordinului nr.34 din 09.02.2019; refuzul de a achita indemnizația pentru concediul neutilizat calculat proporțional pentru perioada lipsei forțate de la muncă 01 februarie 2016 – 24 octombrie 2016 a fost emis în martie 2019, fiind constatat ca ilegal și anulat de către instanța de judecată (a se vedea decizia Curții de Apel Chișinău din 05.08.2020 dosarul nr.3a-803/20 devenită irevocabilă prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 28 octombrie 2020 dosarul nr.3ra-1017/2020). Iar pe cale de consecință în mod evident se constată că Inspectoratul General de Carabinieri continuă în mod direct și neîntemeiat să-i încalce Cristinei Andriuța drepturile, invocând depășirea anumitor termeni de prescripție fără a lua în considerare aspectele imputabile Inspectoratului General de Carabinieri, și anume a faptului refuzului neîntemeiat de a achita indemnizația pentru concediul neutilizat, refuz care a fost constatat ca fiind ilegal prin decizia din 05.08.2020 dosarul nr.3a-803/20, și respectiv, sunt neîntemeiate argumentele precum că a fost încălcat termenul general de prescripție în situația în care, în speță, Inspectoratul General de Carabinieri a respins solicitarea de acordare a indemnizației pentru concediul neutilizat abia în anul 2020, respingere constatată ca fiind ilegală.

Astfel, Inspectoratul General de Carabinieri neîntemeiat și fără suport juridic probatoriu a invocat pretinsul argument expirarea termenului de prescripție general de 3 ani. Iar Ministerul Afacerilor Interne, ca urmare a examinării cererii prealabile, prin răspunsul nr.44/15-2106 din 27.04.2021, recepționat la 04.05.2021, nu a depistat careva iregularități la baza emiterii refuzului Inspectoratului General de Carabinieri, fără însă a lua în considerare că în procedura administrativă nu au fost aplicate prevederile art.92 Cod administrativ, nefiind examinate pe deplin circumstanțele privind data apariției dreptului încălcat de către Inspectoratul General de Carabinieri, fapt ce în mod indubitabil a dus la menținerea unui refuz neîntemeiat și ilegal. Or, deși conform prevederilor Codului administrativ, MAI este împuternicit de a verifica legalitatea și temeinicia examinării procedurii administrative de către Inspectoratul General de Carabinieri, însă n-a reacționat, menținând decizia IGC.

Prin hotărârea din 03 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, s-a admis acțiunea.

S-a anulat decizia Inspectoratului General de Carabinieri nr.1/11-A71/21 din 01 aprilie 2021 privind refuzul achitării penalității, precum și decizia Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1/11-A82/21 din 19 aprilie 2021, cât și decizia Ministerului Afacerilor Interne nr.44/15-2106 din 27 aprilie 2021 emise la soluționarea cererii prealabile.

S-a obligat Inspectoratul General de Carabinieri să emită actul administrativ individual favorabil prin care să dispună achitarea Cristinei Andriuța a sumei de 12 703,65 lei, ceea ce reprezintă plăți suplimentare pentru fiecare zi de întârziere, din suma neplătită în termen a indemnizației pentru concediul neutilizat pentru perioada 01 februarie 2016 – 24 octombrie 2016.

La 23 decembrie 2021, Inspectoratul General de Carabinieri a declarat apel nemotivat, iar la 29 aprilie 2022 a depus apel motivat împotriva hotărârii din 03 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Inspectoratul General de Carabinieri împotriva hotărârii din 03 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

În motivarea deciziei emise, instanța de apel a susținut acceptiunea primei instanțe privind netemeinicia deciziei Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1/11-A71/21 din 01 aprilie 2021 privind refuzul achitării penalității, precum și a deciziei Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1/11- A82/21 din 19 aprilie 2021 cât și a deciziei Ministerului Afacerilor Interne nr. 44/15-2106 din 27 aprilie 2021 emise la soluționarea cererii prealabile, și obligarea Inspectoratului General de Carabinieri să emită actul administrativ individual favorabil prin care să dispună achitarea Cristinei Andriuța a sumei de 12703, 65 lei ceea e reprezintă plăți suplimentare pentru fiecare zi de întârziere, din suma neplătită în termen a indemnizației pentru concediul neutilizat pentru perioada 01 februarie 2016 – 24 octombrie 2016. Întrucât, atât în ședința de judecată în instanța de fond, cât și în instanța de apel s-a stabilit că, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 august 2020, s-a constatat ilegalitatea răspunsului Departamentului trupelor de Carabinieri din 22 martie 2019 prin care solicitarea Cristinei Andriuța privind încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă pentru perioada 01 februarie 2016 - 24 octombrie 2016, a fost respins. În acest sens, fiind constatată culpa angajatorului pentru imposibilitatea Cristinei Andriuța de exercitare în timp util a dreptului la concediu anual plătit, și s-a obligat Inspectoratul General de Carabinieri să-i achite Cristinei Andriuța, compensația bănească pentru concediul nefolosit pentru perioada 01 februarie 2016 - 24 octombrie 2016.

Astfel, fiind constatată întârzierea angajatorului în achitarea indemnizației pentru concediul neutilizat ce îi revenea Cristinei Andriuța, Completul judiciar a reținut obligația acestuia de a achita în mod suplimentar pentru fiecare zi de întârziere a compensației pentru perioada vizată. Iar actele cauzei și informația reflectată în acțiune atestă că, Cristinei Andriuța, i-a fost calculată spre achitare suma indemnizației în mărime de 3 579,50 lei, pentru concediul neutilizat pentru perioada 01 februarie 2016-24 octombrie 2016 (f.d.41). Iar prin urmare, autoritatea publică vizată, a recunoscut faptul neachitării în termen pentru perioada respectivă a drepturilor salariale ale Cristinei Andriuța.

La fel, Completul judiciar a respins ca neîntemeiat argumentul apelantului privind netemeinicia plății. Or, din prevederile art.330 alin.(2) Codul muncii, rezultă că, pot fi aplicate și se calculează numai până la data la care hotărârea judecătorească a devenit definitivă. Respectiv, conform actelor judecătorești menționate perioada de întârziere vizată, începe la 25 octombrie 2016, ziua imediat ulterioară a eliberării din serviciu militar, prin transfer, din cadrul Departamentului Trupelor de Carabinieri, până la data pronunțării deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 august 2020.

Cu referire la perioada 25 octombrie 2016 – 17 august 2017, a menționat că, calculul penalităților urmează a fi efectuate în dependență de prevederile legale în vigoare pentru perioada respectivă, care conform dispozițiilor art.330 alin.(2) Codului muncii statuează că, în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizației de concediu (art.117), a plăților în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăți (art.123, 124. 127. 139, 186. 227 lit. j), 228 alin.(8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare

zi de întârziere, 0,1 la sută din suma neplătită în termen. Respectiv, Completul judiciar atestă că, instanța de fond întemeiat a stabilit că, pentru perioada 25 octombrie 2016 – 17 august 2017, adică, 297 zile, calculul penalităților se vor efectua în cuantum de 0.1% din suma neachitată în termen, 3 579,50 lei.

Totodată, ținând cont de modificările care au fost operate la art.330 alin.(2) Codul muncii, prin Legea nr.157 din 20.07.2017, în vigoare din 18.08.2017, prin care s-a majorat cuantumul penalității de la 0,1% pentru fiecare zi de întârziere la 0,3%, pentru perioada din 18 august 2017 – 05 august 2020, adică pentru 1 084 zile, instanța de apel a reținut după cum a stabilit și instanța de fond că, la calcularea penalităților urmează a fi aplicat cuantum de 0.3%, din suma neachitată la timp, 3 579,50 lei. Iar prin urmare, suma totală spre achitare constituind 12 703,65 lei.

La 22 martie 2023, Inspectoratul General de Carabinieri a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, iar la data de 04 august 2023 a prezentat motivarea recursului, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată din 17 mai 2021, în partea ce vizează emiterea actului administrativ de calculare și achitare a penalității, să fie respinsă ca fiind tardive și respingerea cererii de chemare în judecată, în partea ce vizează anularea răspunsurilor IGC nr.1/11-A71/21 din 1 aprilie 2021 și nr.1/11-A82/21 din 19 aprilie 2021, precum și a răspunsului MAI nr.44/15-2106 din 27 aprilie 2021, ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursului, recurentul a reiterat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, invocând dezacordul cu decizia contestată.

În context, referitor la fondul cauzei, a remarcat că intimata a cunoscut tipul prejudiciului, cât și pe cel care răspunde de el, la 24 octombrie 2016, în momentul când aceasta s-a eliberat din serviciu militar, prin transfer, din cadrul Departamentului Trupelor de Carabinieri către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră.

La fel, a indicat că cuantumul penalității pretinse, trebuie să fie proporțional mărimii sumei neachitate în termen, condiție ce nu se respectă în speță, or, suma neachitată în termen a fost de 3 579,50 lei, iar penalitatea solicitată este de 12 703,65 lei, ceea ce reprezintă circa 350 %.

Subsidiar, a menționat că ședința de examinare a cauzei a fost preconizată pentru 18 noiembrie 2021, și la 16 noiembrie 2021 reprezentantul Inspectoratului General de Carabinieri (Simion Doloșcan) a depus o cerere (nr.1/11-1810), și a solicitat amânarea ședinței de judecată prenotată în legătura cu imposibilitatea prezentării din motivul părăsirii hotarelor țării pentru perioada 18 noiembrie 2021 - 21 noiembrie 2021.

Deși a solicitat amânare ședinței de judecată (aceasta fiind prim ședință pe dosarul respectiv), instanța a decis să examineze cauza în absența reprezentantului IGC, astfel fiind încălcate prevederile art. 38 alin. (2) și art. 43 din Codul administrativ.

Prin respingerea solicitării de amânare a ședinței, instanța de fond a lipsit Inspectoratul General de Carabinieri de dreptul la examinarea obiectivă și echitabilă a cauzei, or, nu a avut loc nici o contradictorialitate între părțile la proces, deoarece pârâtul nu a avut posibilitatea de a se expune și de a se

confrunța cu partea adversă pentru a demonstra legalitatea acțiunilor întreprinse de IGC în raport cu intimata.

De asemenea, în motivarea hotărârii, este indicat că reprezentantul IGC nu s-a prezentat în ședință din motive necunoscute instanței, fapt ce nu corespunde realității, de altfel la 16 noiembrie 2021 în adresa cancelariei judecătorei menționate, a fost expediată cererea de amânare a ședinței de judecată.

La 06 septembrie 2023, intimata Cristina Andriuța a depus referință la recursul declarat de Inspectoratul General de Carabinieri, solicitând respingerea acestuia și menținerea hotărârilor contestate.

La 27 februarie 2024, Ministerul Afacerilor Interne a depus referință, prin care a susținut recursul declarat de inspectoratul General de Carabinieri, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârilor și emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia „Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente de deduc și din interpretarea art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă, către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod.

Examinând admisibilitatea recursului, în raport cu actele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că dispozitivul deciziei a fost pronunțat la data de 01 martie 2023.

Cererea de recurs nemotivată a fost depusă la 22 martie 2023.

Copia deciziei motivate a fost notificată Inspectoratului General de Carabinieri la 21 iulie 2023 (f.d.164). Iar cererea de recurs motivată a fost depusă la 04 august 2023.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că la depunerea recursului împotriva deciziei din 01 martie 2023 a Curții de Apel

Chișinău, Inspectoratul General de Carabinieri a respectat termenele prevăzute la art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Inspectoratul General de Carabinieri, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în

această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Inspectoratul General de Carabinieri.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Inspectoratul General de Carabinieri, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Stela Procopciuc

judecătorii

Diana Stănilă

Ion Malanciuc